

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 23.3.2012 г.
COM(2012) 120 final

2012/0056 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за изискване от държавите-членки да ратифицират или да се присъединят към
Международната конвенция от Хонконг за безопасно и екологосъобразно
рециклиране на кораби от 2009 г., в интерес на Европейския съюз**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

Разработването и продължаващото следване на небезопасни и рисковани практики на разглобяване на кораби за скрап предизвиква сериозно безпокойство. След края на техния експлоатационен срок за по-голямата част от големите търговски плавателни съдове все още се практикува разглобяване за скрап в неотговарящи на стандартите съоръжения, разположени в Азия (Индия, Пакистан и Бангладеш), обикновено чрез метод „разглобяване на морския бряг“ и със значително въздействие върху околната среда и здравето.

Очаква се влошаване на положението, тъй като се предвижда голям брой кораби да бъдат изпратени за разглобяване за скрап през следващите години в резултат на свръхкапацитет на световния флот, който според прогнозите ще се задържи за период не по-кратък от 5 до 10 години. Освен това се очаква приближаващите върховистойности при рециклирането на кораби, свързани с датата за постепенно извеждане от експлоатация на еднокорпусни танкери (2015 г.), да бъдат от полза преди всичко за съоръженията, които не отговарят на стандартите в най-значителна степен.

Действащото законодателство¹ на международно и европейско равнище се оказва неефективно за преустановяването на тези практики за рециклиране на кораби.

Настоящото широко разпространено неспазване е свързано:

- с липсата на капацитет за рециклиране в рамките на ОИСР, по-специално по отношение на най-големите търговски кораби,
- с ожесточената и нелоялна конкуренция между неотговарящите на стандартите съоръжения и други съоръжения с по-високи технически стандарти, които са в състояние да заемат единствено пазарни ниши за специални видове кораби, например като малки кораби и правителствени плавателни съдове, включително бойни кораби или кораби на особено мотивирани корабособственици),
- с факта, че настоящото законодателство не е адаптирано към специфичните особености на корабите и международното корабоплаване.

С цел подобряване на положението през 2004 г. страните по Базелската конвенция приканиха Международната морска организация (ММО) да разработи задължителни изисквания за рециклиране на кораби².

Конвенцията от Хонконг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби (понастоящем „Конвенция от Хонконг“) бе приета през май 2009 г. от Международната морска организация. Тя трябва да бъде ратифицирана от достатъчен брой държави —

¹ Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. относно превози на отпадъци на европейско равнище и Базелската конвенция за контрола на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане на международно равнище.

² Решение VII/26 за екологосъобразно управление на разглобяването на кораби за скрап, прието в рамките на Седмата Конференция на страните по Базелската конвенция.

както такива с удобен флаг, така и държави, в които се извършва рециклиране — за да влезе в сила и да има правни последици.

Европейският съюз и неговите държави-членки направиха сравнение на равнищата на контрол и правоприлагане, предоставяни от Хонконгската и Базелската конвенции в тяхната цялост. Заключение, постигнато през април 2010 г. беше, че „като предварителна оценка и предвид цялостния жизнен цикъл може да се заключи че, както изглежда, Конвенцията от Хонконг осигурява равнище на контрол и правоприлагане, което е най-малко равностойно на това от Базелската конвенция по отношение на кораби, които могат да бъдат третирани като отпадъци по Базелската конвенция, на кораби в обхвата на Конвенцията от Хонконг и на кораби, за които се прилага подобно третиране по член 3, параграф 4 от последната конвенция.“³.

През октомври 2011 г. страните по Базелската конвенция насърчиха ратифицирането на Конвенцията от Хонконг с оглед нейното влизане в сила⁴.

На европейско равнище през 2007 г. Комисията прие Зелена книга за подобряване на разглобяването на кораби за скрап, а през 2008 г. — съобщение, в което се предлага стратегия на ЕС за разглобяването на кораби за скрап⁵. В тази стратегия бяха предложени мерки за подобряване на условията за разглобяване на кораби за скрап във възможно най-кратък срок, включително и през преходния период до влизане в сила на Конвенцията от Хонконг⁶: т.е. подготовка за установяване на мерки относно ключови елементи на Конвенцията, насърчаване на доброволни действия от страна на бранша, предоставяне на техническа помощ и подпомагане на развиващите се страни и по-добро прилагане на действащото законодателство.

В своите заключения по стратегията на ЕС за рециклиране на кораби Съветът подкрепи Конвенцията от Хонконг, подчерта че тя представлява значително постижение за международната общност, че предоставя всеобхватна система за контрол и правоприлагане през целия период на експлоатация на кораба („от люлката до гроба“), и настоятелно насърчи държавите-членки на ЕС да ратифицират Конвенцията като

³ Представяне от Европейския съюз и неговите държави-членки, на разположение на адрес: <http://archive.basel.int/ships/oewg-vii12-comments/comments/eu.doc>

⁴ Решение X/ AA за екологосъобразно управление на разглобяването на кораби за скрап, прието в рамките на Десетата Конференция на страните по Базелската конвенция.

⁵ Съобщение COM (2008) 767 окончателен от 19 ноември 2008 г., в което се представя „Стратегия на Европейския съюз за подобряване на разглобяването на кораби за скрап“ и оценка на въздействието към нея в работен документ на службите на Комисията SEC (2008) 2846.

⁶ Международна конвенция от Хонконг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби.

приоритетен въпрос, за да се ускори в максимална степен нейното влизане в сила и да се постигне реална и ефективна промяна в тази област⁷.

⁷ Заключение, приети от Съвета на 21 октомври 2009 г., на разположение на адрес http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/envir/110626.pdf

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изискване от държавите-членки да ратифицират или да се присъединят към Международната конвенция от Хонконг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби от 2009 г., в интерес на Европейския съюз

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 във връзка с член 218, параграф 6, буква а), подточка v) и член 218, параграф 8, първа алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент,

като има предвид, че:

- (1) За кораби, които се считат за отпадъци, на международно равнище се прилага Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане. На европейско равнище по отношение на тези кораби се прилага Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 година относно превози на отпадъци⁸. Посоченият регламент е за прилагане на Базелската конвенция, както и на изменението на посочената конвенция, прието през 1995 г.⁹, но още невлязло в сила, и с което е въведена забрана за износ на опасни отпадъци от държави-членки на ЕС за държави, които не са членки на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). Тъй като корабите съдържат опасни материали, обикновено те са класифицирани като опасни отпадъци и следователно са забранени за износ с цел рециклиране в съоръжения в страни, които не са членки на ОИСР.
- (2) Значителни трудности бяха констатирани на международно и европейско равнище при опита за прилагане за действащото законодателство по отношение на корабите.
- (3) Международната конвенция от Хонконг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби от 2009 г. (наричана по-долу „Конвенцията“) бе приета на 15 май 2009 г. под егидата на Международната морска организация („ММО“)

⁸ ОВ L 190, 12.7.2006 г., стр. 1.

⁹ Изменение на Базелската конвенция („изменение за забрана“), прието с Решение III/1 на страните по Базелската конвенция.

в резултат на разискванията на Международната конференция за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби¹⁰.

- (4) Конвенцията има за цел да гарантира, че корабите, които са в процес на разглобяване за скрап след края на експлоатационния им срок, не създават ненужен риск за човешкото здраве и безопасност, както и за околната среда. Конвенцията разглежда въпросите, свързани с разглобяването на кораби за скрап в тяхната цялост, както и изразените опасения за условията, свързани с работната и околната среда в много от местата за разглобяване на кораби за скрап по света.
- (5) Екологосъобразното управление на разглобяването на кораби за скрап е приоритет на Европейския съюз¹¹ и ранното прилагане на Конвенцията е сред най-важните дейности, предложени в съобщението на Европейската комисия „Стратегия на Европейския съюз за подобряване на разглобяването на кораби за скрап“¹².
- (6) Засега обаче нито една от държавите-членки не е ратифицирала Конвенцията, нито се е присъединила към нея, като само три държави-членки са я подписали. Ратифицирането на Конвенцията или присъединяването към нея от страна на държавите-членки на ЕС би имало тежест на международната сцена и би могло да ускори влизането в сила на Конвенцията.
- (7) Някои разпоредби на Конвенцията попадат в областите на изключителна компетентност на Съюза по отношение на рециклирането на кораби.
- (8) Съюзът не може да ратифицира Конвенцията, тъй като страни по нея могат да бъдат само държави.
- (9) Следователно Съветът следва да изиска от държавите-членки да ратифицират Конвенцията или да се присъединят към нея в интерес на Европейския съюз,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Веднага след влизането в сила на Регламент (ЕС) № XX на Европейския парламент и на Съвета (*относно рециклирането на кораби*) за прилагане на Международната конвенция от Хонконг за безопасно и екологосъобразно рециклиране на кораби („Конвенцията“), приета на 15 май 2009 г. под егидата на Международната морска организация, държавите-членки ратифицират Конвенцията или се присъединяват към нея по отношение на частите, попадащи в обхвата на изключителната компетентност на Съюза.

¹⁰ Заключителен акт на конференцията (SR/CONF/45).

¹¹ Заключения на Съвета от 20 ноември 2006 г.

¹² COM (2008) 767 окончателен.

Член 2

Държавите-членки предприемат необходимите стъпки за незабавно депозиране на своите правни инструменти за ратификация на Конвенцията или за присъединяване към нея при Генералния секретар на Международната морска организация, и във всички случаи не по-късно от три години от датата на влизане в сила на настоящото решение.

Напредъкът на процеса на ратификация или присъединяване се преразглежда не по-късно от пет години след датата на влизане в сила на настоящото решение.

Член 3

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*